

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkkuopmodat

Vår dato/Min beaivi
14.11.2008

Deres dato/Din beaivi

Vår ref./Min čuđ.
08/01654 DJO
461 ()
Deres ref./Din čuđ.

Kommunene i Finnmark
Kjente hytteforeninger i Finnmark
Fylkesmannen i Finnmark, miljøvernavdelingen, Statens hus, 9815 Vadsø
Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Karasjok
Finnmark fylkeskommune, areal- og kulturvernavdelingen, Henry Karlsens plass 1, 9815 Vadsø
Reindriftsforvaltningen, boks 1104, 9504 Alta

Saksbehandler/Áššemannudeaddji: djo ☎ 7895 5020

HØRING PÅ SAK VEDRØRENDE BOM PÅ VEGER. STYRESAK 74/08 I FEFO-STYRET.

Styret i Finnmarkseiendommen/Finnmárkkkuopmodat (FeFo) behandlet i møte 22. – 23. oktober 2008 sak om bom på veger. Saken gjelder bruk av private veger på finnmarkseiendommen. Saken handler ikke om motorferdsel i utmark eller disp.traseer. Direktørens saksfremlegg med foreløpige vurderinger og styrets vedtak følger vedlagt. Saken sendes med dette ut på høring.

Årsaken til at saken ble tatt opp var at FeFo hadde fått enkelte søknader om tillatelse til å sette bom på veg med begrunnelse om forsøpling nær hytta, støy, fare for innbrudd og tyveri m.m. Styret ønsker at det kan fastsettes noen prinsipper for behandlingen av slike saker. Det forutsettes at hvis det skal tillates bom på vegen skal vegen være lovlig.

Fra styresaken siteres om bom og private veger:

Det følger av vegloven at man har to typer veg, offentlige og private. Offentlig veg er veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel og som blir vedlikeholdt av stat, fylke eller kommune. Alle andre veger blir i vegloven regnet som private.

Utviklingen går i retning av at folk ønsker å kunne kjøre og parkere nærmest mulig egen fritidsbolig. Dette medfører ønsker om etablering av veg til hytta som igjen kan medføre ønsker om bom. Det er også mange som har fritidsbolig langs veger som er bygd for mange år siden og kanskje før eller under krigen.

Økonomiske og rettslige interesser i en privat veg kan man dele i tre grupper: 1) Eierne av grunnen som vegen ligger på, 2) eier av vegen og 3) vegens brukere. I mange tilfeller vil nok disse flyte over i hverandre. Det som skjer i en del tilfeller er at vegens brukere gjennom et veglag som dannes etter regler i vegloven forvalter alle funksjonene.

Styret ønsker innspill på temaer som spørsmålet om allmennhetens bruk av private veger på finnmarkseiendommen og eventuelt stenging av slike veger. Forhold det ønskes innspill på er bl.a.

- Bør alle slike veger være åpne av hensyn til allmennhetens bruk?
- Bør det i noen tilfeller tillates bom på private veger og eventuelt på hvilke vilkår og under hvilke forutsetninger?

- Hva med for eksempel hytteveger inn i regulerte hyttefelt og spørsmålet om etablering av veglag. Bør dette tillates?
- Bør det etableres veglag med hjemmel i vegloven og finnes det eksempler på at dette er en god måte å organisere bruken av vegen? Er kommunene og hytteforeningene kjent med hvordan dette har fungert?
- Hva med vegger i hyttefelt og planlegging? FeFo mener det er viktig at man tenker vegadkomst samtidig som nye hyttefelt planlegges. I dag sliter flere kommuner med en rekke ulovlige hytteveger i felt som er bygget ut for flere 10-år siden. Bør det for eksempel i bestemmelsene reguleres bruken av bom? Synspunkter på dette?

Ta gjerne også opp andre relevante forhold.

FeFo ønsker innspill innen 30. januar 2009.

Med hilsen/Dearvvuođaiguin

Sverre Pavel
eiendomssjef

Didrik Johannessen
Juridisk rådgiver

Vedlegg

BOM PÅ VEGER –SAKSFREMLEGG OM SAKEN BØR SENDES PÅ HØRING

Innledning

Administrasjonen har den senere tid fått enkelte søknader som omfatter oppsetting av bom på veier. Dette er gjerne bom på veier som fører frem til hytter og hvor hytteeiere ønsker at bruken av vegen kan reguleres. Det kan for eksempel skyldes at man ikke ønsker at vegen skal slites unødige mye eller at en åpen vei kan føre til at andre parkerer nær ens egen hytte med forsøpling, støy, hensetting av campingvogn over tid osv. som konsekvens. Årsaken kan også være frykt for innbrudd og tyveri eller at dette faktisk har skjedd.

Direktøren ønsker at styret kan fastsette noen prinsipper for bruken vegbommer og foreslår derfor at dette notatet sendes på høring med forslag til om og i tilfelle hvordan dette bør reguleres.

Det er ønskelig både å få en bedre kontroll med ferdselen på slike veger i særlige tilfeller og at vegvedlikeholdet nærmere kan avklares og reguleres.

Generelt om bom og private veger

Det følger av veiloven at man har to typer vei, offentlige og private. Offentlig veg er veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel og som blir vedlikeholdt av stat, fylke eller kommune. Alle andre veger blir i vegloven regnet som private.

Utviklingen går i retning av at folk ønsker å kunne kjøre og parkere nærmest mulig egen fritidsbolig. Dette medfører ønsker om etablering av vei til hytta som igjen kan medføre ønsker om bom. Det er også mange som har fritidsbolig langs veger som er bygd for mange år siden og kanskje før eller under krigen.

Økonomiske og rettslige interesser i en privat veg kan man dele i tre grupper: 1) Eieren av grunnen som vegen ligger på, 2) eier av vegen og 3) vegens brukere. I mange tilfeller vil nok disse flyte over i hverandre. Det som skjer i en del tilfeller er at vegens brukere gjennom et veglag som dannes etter regler i vegloven forvalter alle funksjonene.

FeFo som vegeier

FeFo er eier av enkelte skogsbilver i Pasvik og i Anarjohka. Men en rekke veger er anlagt av andre på finnmarkseiendommen uten at FeFo er vegeier. Det er sistnevnte type veger som er aktuelle å drøfte nærmere i denne salen.. Det finnes for eksempel mange hytteveier der FeFo er grunneier, mens vegeier for eksempel er en hytteforening eller gruppe av hytteeiere.

FEFo sine egne veger i Pasvik har bom, men ellers er bom på private veger lite utbredt i fylket med unntak av veger til bruk for forsvaret og forskjellige tekniske installasjoner. Det er imidlertid enkelte bomber på veier bl.a. i hyttefelt i Repparfjordalen der vegen går inn til flere hytter. Så vidt vi vet er det hytteeierne selv som har bygget veg og satt opp bom og administrerer vegen gjennom et veglag etter vegloven.

Om veglag etter vegloven

Det er i vegloven hjemmel for å opprette veglag. Et veglag utgjøres av de som har plikter som nærmere fremkommer av vegloven. Plikten innebærer at når privat veg blir brukt som felles adkomst til flere eiendommer plikter hver eier, bruker eller bruksrettshaver etter sin forholdsmessige bruk av vegen, å holde vegen i forsvarlig og brukende stand (vegloven § 54). Det er altså en bestemmelse som regulerer fellekostnader. Bestemmelsen er imidlertid fravikelig og noe annet kan fremkomme av avtale. Kostnadene vil gjerne være til snøbrøyting, og sandstrøing, reparasjoner, vedlikehold osv.

Dette innebærer ikke at FeFo automatisk skal være medlem av et slikt veglag der veien går over finnmarkseiendommen. En grunneier som ikke utøver noen bruk, noe som ofte vil kunne være aktuelt for FeFo, kan ikke pålegges noen andel av vedlikeholdsplikten av brukerne.

Et veglag skal møtes en gang i året eller når det er nødvendig (vegloven § 55). Det tar flertallsavgjørelser i alle spørsmål som gjelder vegfellesskapet og står for den daglige drifta. Veglaget kan for den daglige drifta velge et styre.

Veglag vil kunne være hytteforeninger eller grupper av hytteeiere som kanskje har bygget og vedlikeholdt en vei som kun går til disse hytter. Gjennom veglaget og oppsett av bom vil de kunne styre vegbruken. Slike tilfeller mener direktøren kan aksepteres.

Bompenger.

Det er hjemmel i vegloven for at kommunen etter søknad fra et veglag kan samtykke i innkreving av bompenger på privat veg. (For offentlig veg er det Stortinget som gir samtykke). Direktøren ser det imidlertid som uaktuelt selv å innføre ordning med bompenger på privat veg. Det må i tilfelle skje der et veglag får tillatelse og veglaget selv står for driften, både praktisk og økonomisk.

Direktørens foreløpige vurdering

Direktøren mener det som hovedregel ikke bør være aktuelt å sette bom på veger som går over finnmarkseiendommens som brukes ofte og av mange personer til friluftsliv, bærplukking, jakt osv. Likevel kan det i etablerte hyttefelt hvor det er etablert veglag i spesielle tilfeller gis tillatelse til å sette bom på veger som er bygd av hytteeierne. Slike veier bør som hovedregel være åpne. Det kan også tenkes tilfeller der bruken av vei er så sjenerende for en hytteeier at det kan være rimelig å tillate bom. Dette vil imidlertid bli svært skjønnsmessig, men lista bør etter direktørens mening ligge høyt.

I et konkret tilfelle har FeFo mottatt søknad om tillatelse til oppsett av bom på et kjørespor som brukes der kommunen gir dispensasjon fra motorferdselsloven.(dispensasjonstrase) frem til flere fritidsboliger. Begrunnelsen for søknaden er å hindre uønsket trafikk. Dette synes noe underlig da en slik trase etter motorferdselsloven defineres som utmark og ikke vei. Direktøren mener det ikke bør gis tillatelse til bom i slike tilfeller.

Forhold som ønskes kommentert.

Direktøren ser for seg at saken sendes på høring og at det bes om innspill om forhold som gjelder allmennhetens bruk av veier, forhold som gjelder bruk av bom, spørsmål om dekning av vedlikeholdskostnader, osv. Innspill ønskes fra hytteforeninger, kommuner, sektormyndigheter og andre.

BOM PÅ VEGER –SAKSFREMLEGG OM SAKEN BØR SENDES PÅ HØRING

Direktørens innstilling:

Direktøren får fullmakt til å utarbeide et brev til aktuelle høringsparter for å få innspill med sikte på at styret kan ta prinsipielt stiling til om og i tilfelle hvordan man kan tillate bruk av vegbom på finnmarkseiendommen.

Styrets vedtak:

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.